

КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ ЗВІТІВ ДЛЯ БАЗОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ГРУПИ ЕКСПЕРТІВ РАДИ ЄВРОПИ З БОРОТЬБИ З НАСИЛЬСТВОМ СТОСОВНО ЖІНОК І ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ (GREVIO)

Проект Ради Європи в Україні
"Боротьба з насильством стосовно жінок
в Україні - Етап II" (COVAW II)

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Погляди, викладені в цьому документі, є відповідальністю його авторів і можуть не співпадати з офіційною політикою Ради Європи.

Дозволяється відтворення уривків (до 500 слів), за винятком комерційних цілей, якщо збережено цілісність тексту, уривок не вирваний з контексту, не надає неповну інформацію та іншим чином не вводить читача в оману щодо характеру, обсягу чи змісту тексту.

*Текст оригіналу завжди необхідно позначати таким чином:
«© Рада Європи, рік публікації».*

Усі інші запити стосовно відтворення/перекладу всього документа чи його частини надсилати до Департаменту Комунікацій Ради Європи (Страсбург — Cedex F-67075 або publishing@coe.int).

Усю іншу кореспонденцію стосовно цього документа направляти до Відділу з питань гендерної рівності Генеральна дирекція з питань демократії та людської гідності.

*Дизайн та макет:
Антон Осмак, Київ, Україна*

Світлини: © Shutterstock

*© Рада Європи, лютий, 2024 р.
Надруковано Радою Європи*

**КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ
ПІДГОТОВКИ ЗВІТІВ
ДЛЯ БАЗОВОГО ОЦІНЮВАННЯ
ГРУПИ ЕКСПЕРТІВ РАДИ ЄВРОПИ
З БОРОТЬБИ З НАСИЛЬСТВОМ
СТОСОВНО ЖІНОК
І ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ
(GREVIO)**

Підготовлено:

Лорі Манн, міжнародна експертка
Тамара Бугаєць, національна експертка

Рада Європи

Зміст

1. ВСТУП	7
2. ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНИ	8
2.1 Короткий опис ситуації в Україні	8
3. ПОЧАТОК ПРОЦЕСУ ОЦІНЮВАННЯ	10
3.1 Подання звіту на основі анкети GREVIO	10
3.2 Запити про надання додаткової інформації	11
3.3 Неподання звіту та відмова від співробітництва	11
4. КООРДИНАЦІЯ ЗАПОВНЕННЯ АНКЕТИ З БОКУ ДЕРЖАВИ	12
4.1 Роль контактних осіб	12
4.2 Розповсюдження анкети	13
4.2.1 Державні установи національного рівня	13
4.2.2 Регіональні органи влади	15
4.2.3 Сфера застосування законодавства та обсяг даних	16
4.2.3.1 Стаття 11 — Збір даних	16
5. ДЕРЖАВНИЙ ЗВІТ	19
5.1 Діалог з державою	20

6. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ GREVIO	21
6.1 Інформація, яку повинні подати громадські організації	21
6.2 Інформація, яку повинні подати національні інституції з прав людини	22
6.3 Регіональні та міжнародні органи	23
6.4 Додаткові джерела інформації	24
6.5 Захист осіб або організацій при взаємодії з GREVIO	24
7 ВІЗИТИ GREVIO	25
8 ЗВІТ GREVIO ПРО ОЦІНКУ ТА РЕЗУЛЬТАТИ	27
8.1 Рекомендації від Комітету Сторін (КС)	28
8.2 Участь національних парламентів	28
ДОДАТОК I Робочий процес	29
ДОДАТОК II Рекомендації щодо розповсюдження анкети між національними, регіональними та місцевими органами влади в Україні	30
ДОДАТОК III Контрольний список щодо збору даних	35
Посилання	37

Скорочення й аббревіатури

ВПО	Внутрішньо переміщені особи
ЄІГР	Європейський інститут із гендерної рівності
КМЕС	Консультативна місія Європейського Союзу в Україні
НІПЛ	Національна інституція з прав людини
ГО	Громадська організація
ОБСЕ	Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Омбудсмен	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
ООН	Організація Об'єднаних Націй
РЄ	Рада Європи
CEDAW	Комітет з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок
EDVAW	Платформа незалежних експертних механізмів по боротьбі з дискримінацією і насильством щодо жінок
FRA	Агентство Європейського Союзу з основних прав
GREVIO	Група експертів з питань протидії насильству стосовно жінок і домашньому насильству
UNFPA	Фонд ООН у галузі народонаселення
WAVE	Жінки проти насильства в Європі

1. Вступ

Це керівництво спрямоване на надання допомоги Державам-учасницям Конвенції Ради Європи (РЄ) про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульської конвенції) в ході базового та тематичного оцінювання, що проводиться Групою експертів з боротьби з насильством стосовно жінок і домашнім насильством (GREVIO).

GREVIO була створена з метою моніторингу виконання Стамбульської конвенції. Вона є одним із двох компонентів механізму моніторингу згідно зі Стамбульською конвенцією, до якого також входить Комітет Сторін Стамбульської конвенції. До складу GREVIO як експертного органу входить 15 незалежних та висококваліфікованих експертів у галузі прав людини, гендерної рівності, протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству, кримінального права та у сфері надання допомоги й захисту постраждалих від насильства стосовно жінок і домашнього насильства.¹

З метою збору усієї доступної інформації та рекомендацій щодо базового та тематичного звітування GREVIO в одному місці це керівництво орієнтоване на призначених Державами контактних осіб та представників національних координаційних органів, створених на підставі статті 10 Стамбульської конвенції — тих, що, окрім інших обов'язків, відповідають за взаємодію з відповідними національними органами та GREVIO, а також за координацію процесу оцінювання. Приділяючи особливу увагу Україні, в ньому висвітлені конкретні проблеми та труднощі з огляду на те, що країна розпочинає процедуру оцінювання під час війни.

У першому розділі описується поточна ситуація в Україні, оскільки вона стосується процесу оцінювання GREVIO, із зазначенням інших регіональних та міжнародних процесів перевірки дотримання прав людини під час конфлікту. Решта розділів містять детальний огляд процедури з її початку до надання заключної доповіді GREVIO та рекомендацій Комітету Сторін, обсягу та виду інформації, яку необхідно надати, а також інших джерел інформації, якими користується GREVIO.

2. Проведення оцінювання в контексті України

Як визначено у Стамбульській конвенції, вона застосовується «в мирний час і в ситуаціях збройного конфлікту».² Водночас процес моніторингу також можна охарактеризувати принципом однакового поводження з усіма договірними Державами. Балансування між цими двома принципами виходить на перший план у процесі оцінювання України.

2.1 Короткий опис ситуації в Україні

Україна ратифікувала Стамбульську конвенцію 17 липня 2022 року після ухвалення Закону України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» (закону про ратифікацію) у червні 2022 року. На момент його ухвалення повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну тривало уже чотири місяці. Таким чином Україна стала першою країною, яка ратифікувала Стамбульську конвенцію в умовах воєнного стану.

Війна в Україні створює виняткові проблеми для процесу моніторингу виконання Стамбульської конвенції як для внутрішнього моніторингу, так і для проходження процедури зовнішнього базового оцінювання. Водночас, війна створила не лише нові бар'єри у боротьбі з насильством стосовно жінок та домашнім насильством, а й сприяла збільшенню випадків насильства, зокрема сексуального насильства пов'язаного зі збройною агресією.

Як пояснюється у законі про ратифікацію, Україна заявляє, що внаслідок широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації виконання Україною зобов'язань, передбачених Конвенцією, на тимчасово окупованих територіях, в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі не гарантується до повного відновлення конституційного ладу України на цих територіях.³ Цей аспект ситуації варто враховувати під час моніторингу виконання Стамбуль-

ської конвенції в Україні. Виконання зобов'язань також могло бути під загрозою на підконтрольних Україні територіях через перенаправлення людських та матеріальних ресурсів на реагування на невідкладність конфлікту. Як показують численні теперішні та історичні паралелі, таке перенаправлення ресурсів призводить до відсутності захисту жінок та дівчат, підвищуючи їхню вразливість до насильства.

До проблем, з якими зіштовхнулась Україна у зв'язку з збройною агресією Російської Федерації, що може мати вплив на моніторинг і звітування можна віднести наступні:

- Окупація великої частини території України, що паралізує роботу державних установ:
 - Імплементация Стамбульської конвенції на деокупованих територіях та включення цих територій до майбутнього моніторингу GREVIO.
- Жорстокий збройний конфлікт, що передбачає:
 - Щоденні обстріли по всій території України та руйнівні наслідки таких обстрілів.
 - Постійні повітряні тривоги вдень та вночі, що тривають годинами.
- Брак людських ресурсів, що призводить до:
 - Відсутності персоналу: багато фахівців покинули країну або області, де вони проживали та працювали.
 - Психологічного виснаження фахівців через втрату членів сім'ї та/або друзів.
- Перенаправлення ресурсів на гуманітарну допомогу, що призводить до:
 - Підвищеного навантаження на державні органи та надавачі послуг через їхню участь у наданні гуманітарної допомоги в умовах бойових дій та масового внутрішнього переміщення.
- Велика кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО):
 - Проблеми у реагуванні на насильство та наданні послуг ВПО.
 - Дискримінація етнічних меншин при наданні послуг.⁴

Хоча Стамбульська конвенція та Правила процедури не передбачають спеціальних процедур для моніторингу її імплементації в країні, що перебуває у стані війни, бар'єри, з якими стикається Україна, необхідно враховувати різними способами протягом усього процесу моніторингу.

3. Початок процесу оцінювання

3.1 Подання звіту на основі анкети, підготовленої GREVIO

Стаття 68(1) Стамбульської конвенції зобов'язує держави-учасниці до участі у передбаченому процесі моніторингу шляхом подання для розгляду GREVIO «звіту про законодавчі та інші заходи, які впроваджують в дію положення цієї Конвенції». Що стосується першого оцінювання держави: «Ідея полягає в тому, щоб мати базовий рівень законодавчих та інших заходів, які Сторони вживають при приєднанні до Конвенції, щодо конкретної та загальної імплементації Конвенції».⁵ Зосереджуючись на підготовці звіту про оцінку, загальний процес моніторингу орієнтований на діалог з метою зібрати якнайбільше інформації.

GREVIO ініціює процес оцінювання шляхом запитування подання звіту Державою відповідно до розкладу та встановлення відповідного терміну — приблизно шість місяців.⁶ З метою керування процесом підготовки державного звіту GREVIO має [базову анкету](#), яка містить повний набір запитань якісного та кількісного характеру, на які Держави-учасниці повинні відповісти.⁷ Змістове керівництво щодо надання відповідей на запитання можна знайти у [Стамбульській конвенції](#) та [Пояснювальній доповіді](#).

Україна подала свій перший державний звіт 3 липня 2023 року в межах встановленого терміну. Враховуючи складні умови, цілком можливо, що Україна може мати значні труднощі з дотриманням різних термінів, встановлених GREVIO та Правилами процедури GREVIO в ході процесу оцінювання.⁸ Особливу увагу варто приділити існуючим та майбутнім проблемам з логістикою і кадрами, з якими стикаються призначені державою контактні особи при дотриманні термінів. Може виникнути потреба посиленого діалогу та гнучкості.

Нижченаведена процедура оцінювання застосовується до базового оцінювання, а також до майбутніх процедур тематичного оцінювання.⁹ У правовій

базі передбачені додаткові етапи оцінювання з окремими анкетами.¹⁰ Станом на вересень 2023 року було розроблено [анкету](#) для першого етапу тематичних оцінювань: «Формування довіри шляхом забезпечення підтримки, захисту та правосуддя».¹¹ Перша тематична анкета є коротшою та зосереджується більше на конкретних положеннях Конвенції.

На момент написання Керівних принципів, Україна та Сполучене Королівство є останніми Державами-учасницями Стамбульської конвенції, які проводять базове оцінювання. Держави, які не є членами Ради Європи, можуть також проводити подальші базові оцінювання після їхнього приєднання до Стамбульської конвенції.¹² Крім того, ЄС приєднався до Конвенції 28 червня 2023 року, що набере чинності стосовно цієї нової Держави-учасниці 1 жовтня 2023 року.¹³ З метою проведення оцінювання ЄС буде розроблено адаптоване базове оцінювання.

3.2 Запити про надання додаткової інформації

Держави-учасниці повинні дати відповіді на запитання анкети, «а також на будь-який інший запит інформації від GREVIO».¹⁴ GREVIO встановлює термін, до якого необхідно надати таку додаткову інформацію.¹⁵ Запити про надання додаткової інформації підлягають оприлюдненню, «якщо GREVIO не вирішить інакше». Відповіді держав на додаткові запити про надання інформації також оприлюднюватимуться, «якщо GREVIO не вирішить інакше з огляду на обґрунтований запит відповідної Держави-учасниці».¹⁶

Держави також можуть з власної ініціативи доповнити звіт додатковою інформацією в ході проведення оцінювання.

3.3 Неподання звіту та відмова від співробітництва

Якщо держава не подає звіт в межах встановленого терміну, GREVIO може отримати інформацію в інший спосіб. Повний перелік джерел інформації наведений у розділі II.

Процес оцінювання ґрунтується на ефективному співробітництві між GREVIO та національними органами. Якщо Держава-учасниця відмовляється співпрацювати, GREVIO направляє повідомлення Комітету Сторін і, за потреби, Комітету міністрів Ради Європи.¹⁷ Повідомлення може бути оприлюднене за рішенням більшості у дві третини голосів його членів.¹⁸

4. Координація відповідей держави на анкету

Цей розділ спрямований на надання допомоги державам, зокрема контактним особам, у внутрішній координації при підготовці до подання державних звітів та подальшої взаємодії з GREVIO.

4.1 Роль контактних осіб

Після ініціювання проведення базового або подальшого оцінювання договірні держави повинні призначити контактну особу для взаємодії з GREVIO впродовж цього процесу, повідомивши ім'я такої особи, посаду та контактні дані виконавчому секретарю та інформувати про будь-які зміни контактної особи.¹⁹ Зазвичай контактна особа працює в національному координаційному органі, передбаченому статтею 10 Конвенції.

Чітке визначення контактної особи та її ролі має важливе значення для ефективного функціонування процесу оцінювання. Обрана особа повинна мати необхідні повноваження, політичну підтримку та ресурси, щоб звертатися до таких високопосадовців, як міністри. Контактна особа також повинна вільно володіти однією з офіційних мов Ради Європи: англійською або французькою. Це сприятиме взаємодії із секретаріатом GREVIO та підготовці звіту про оцінку.

Глибокі знання національної системи запобігання та протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству також мають важливе значення. Вміння писати про складні питання простою мовою, синтезувати великий обсяг інформації у короткий текст є значною перевагою при розгляді питання про призначення контактної особи.

4.2 Розповсюдження анкети

Контактна особа у співробітництві з національним координаційним органом відповідає за розповсюдження анкети між відповідними національними та регіональними органами державної влади задля отримання їхніх відповідей, а також зведення відповідей у єдиний звіт. Цей процес передбачає комунікацію з державними органами та установами, які уповноважені реалізовувати положення Стамбульської конвенції та збирати відповідні дані. Досконалі інституційні механізми у сфері протидії з насильством стосовно жінок та домашнім насильством сприяють полегшенню процесу.

Значну увагу слід приділити поширенню анкети з метою максимально повного збору необхідної інформації. Окрім загальних запитань про законодавство та політику вона містить питання щодо діяльності конкретних органів влади та служб підтримки. Важливо при розповсюдженні анкети виділити ті питання, на які має відповісти конкретний орган або установа.

Прогалини у зборі адміністративних даних про насильство стосовно жінок серед зацікавлених сторін перешкоджають у зборі та наданні інформації, яка є цікавою для GREVIO. Дійсно анкета вказує координаційному органу характер та обсяг інформації, яку необхідно збирати систематично. Таким чином процедура оцінювання може сприяти підвищенню обізнаності серед відповідних національних установ щодо методів збору даних, які необхідно застосовувати для цілей моніторингу та звітності, з метою регулярного оцінювання ситуації та розробки науково обґрунтованої політики щодо запобігання та протидії насильству стосовно жінок.

У додатку II наведені рекомендації щодо того, як розподілити питання серед національних, регіональних та місцевих органів влади в Україні.

4.2.1 Установи національного рівня

Перелік установ національного рівня, які повинні відповідати на запитання анкети, залежатиме від організаційної структури держави. Як правило, міністерства, що займаються питаннями гендерної рівності, соціального захисту, охорони здоров'я, внутрішніх справ та юстиції, відіграють центральну роль в імplementації Стамбульської конвенції. Також мають бути залучені міністерства освіти, у справах дітей²⁰ та молоді, міграції, а також медіа/технологій. У контексті України варто додати також Міністерство оборони. Для отримання інформації про будь-які законодавчі ініціативи, спрямовані на реалізацію положень Конвенції, доцільно звернутися до парламентського комітету.²¹

Національні органи влади та ОГС, залучені до надання спеціалізованих послуг підтримки постраждалих від насильства осіб, включають притулки, консультаційні центри, психологів та психотерапевтів, правову допомогу, судово-медичних експертів, кризові центри для постраждалих від зґвалтування/центри допомоги постраждалим від сексуального насильства та спеціалізовані «гарячі» лінії.

До основних установ національного рівня в Україні відносяться:

- [Міністерство соціальної політики України](#)
- [Національна соціальна сервісна служба України](#)
- [Міністерство внутрішніх справ України](#)
- [Національна поліція України](#)
- [Міністерство охорони здоров'я України](#)
- [Міністерство освіти і науки України](#)
- [Міністерство оборони України](#)
- [Міністерство у справах ветеранів України](#)
- [Міністерство культури та інформаційної політики України](#)
- [Координаційний центр з надання правничої допомоги](#)
- [Державна судова адміністрація](#)
- [Офіс Генерального прокурора](#)
- [Центр пробації](#)
- [Державна пенітенціарна служба України](#)
- [Державна міграційна служба України](#)
- [Урядова уповноважена з питань гендерної політики](#)
- [Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей «1547»](#)
- [Центри допомоги врятованим](#)

Важливо пам'ятати про те, що через війну частина національних відомств не працювали або були зосереджені на розв'язанні невідкладних гуманітарних проблем. Масова еміграція та внутрішнє переміщення призвели до нестачі людських ресурсів, внаслідок чого багато посад займають особи без попереднього досвіду роботи з питаннями, що стосуються запобі-

гання та протидії насильству стосовно жінок та домашнього насильства. В Україні посилюються проблеми у частині національних фахівців, з якими стикається багато країн.

4.2.2 Регіональні органи влади

Імплементация Стамбульської конвенції також відбувається на регіональному та/або місцевому рівнях. Анкету необхідно розповсюджувати серед тих державних органів, які займаються протидією насильству стосовно жінок та домашньому насильству і пропонують підтримку та послуги надавачам послуг, які не можуть регулярно подавати дані та іншу інформацію до національного координаційного органу.

У Законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» та «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» передбачені важливі функції регіональних та місцевих органів влади з виконання державних політик щодо запобігання та протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству, включаючи координацію, розробку та реалізацію регіональних програм, моніторинг виконання заходів, забезпечення підготовки фахівців, проведення освітніх та інформаційно-просвітницьких заходів і досліджень. У світлі війни деякі регіональні органи і служби не працювали або були зосереджені на розв'язанні невідкладних гуманітарних проблем.

Місцеві органи влади реагують на випадки насильства, надають міжгалузеві послуги та перенаправляють постраждалих, реалізують програми для кривдників. Питання, швидше за все, стосуватимуться здатності місцевих органів влади, таких як правоохоронні органи, реагувати на випадки насильства стосовно жінок та домашнього насильства. Багато органів влади та служб перестали функціонувати з початком війни на окупованих територіях та у прифронтових регіонах. Підрозділи поліції, що спеціалізуються на запобіганні та протидії домашньому насильству, призупинили виконувати свої обов'язки щодо запобігання та протидії домашньому насильству у зв'язку з необхідністю виконувати інші завдання: евакуація людей, надання гуманітарної допомоги, патрулювання вулиць під час комендантської години, відвідування місць ракетних ударів та розслідування лише злочинів, які помилково вважаються «більш серйозними», наприклад вбивство. Надавачі послуг також припинили функціонувати у прифронтових регіонах.

4.2.3 Сфера застосування законодавства та обсяг даних

Анкета вимагає надання інформації, що стосується законодавства, в тому числі нормативних актів, законопроектів, протоколів, кодексів поведінки, інструментів оцінювання ризиків та політик. Необхідно зазначити найновіше відповідне законодавство, включаючи парламентські ініціативи щодо розробки законів, спрямованих на імплементацію Конвенції. Слід охопити найновіше чинне законодавство, навіть якщо воно не відповідає стандартам, викладеним у Конвенції. В Україні, наприклад, законодавство щодо запобігання та протидії домашньому насильству зазнало значної реформи у грудні 2017 року. Для GREVIO корисною також буде інформація про перспективні напрацювання.

Оскільки метою процедури оцінювання є надання допомоги Державам-сторонам угоди для сприяння виконання Стамбульської конвенції, надана інформація повинна відображати будь-які виклики, а також помітні нововведення/перспективні напрацювання. Таким чином, можна надати індивідуальні рекомендації та обмінятися досвідом з іншими державами-учасницями конвенції.

4.2.3.1 Стаття 11 — Збір даних

Дані та дослідження мають важливе значення для розробки політик та заходів для розв'язання проблеми насильства стосовно жінок та домашнього насильства і надання допомоги постраждалим, а також для оцінювання їхньої ефективності. Стаття 11 Стамбульської конвенції вимагає від держав збирати відповідні дезагреговані адміністративні дані та підтримувати дослідження щодо усіх форм насильства стосовно жінок. Такі дані потрібно збирати на регулярній основі у скоординованому порядку, а координація, аналіз та поширення зібраних даних повинні входити до повноважень координаційного органу, створеного на підставі статті 10 Конвенції.²²

Необхідно збирати дані про усі форми насильства, які підпадають під сферу застосування Конвенції, включаючи наступні:

- Психологічне насильство (стаття 33)
- Переслідування (стаття 34)
- Фізичне насильство (стаття 35)
- Сексуальне насильство (стаття 36)
- Примусовий шлюб (стаття 37)
- Каліцтво жіночих геніталій (стаття 38)

- Примусовий аборт і примусова стерилізація (стаття 39)
- Сексуальне домагання (стаття 40).

Статтею 11(3) вимагається від держав повідомляти GREVIO такі дані (у доповнення до досліджень та опитувань населення) з метою порівняльного аналізу. Дані мають бути узгоджені за пунктами збору з використанням усіх трьох наступних одиниць виміру:

- кількість постраждалих (та відсоток постраждалого населення);
- кількість випадків (злочинів та інцидентів) (і пропорційно до кількості населення);
- кількість правопорушників (та відсоток правопорушників з-поміж населення).²³

Дані слід розбивати мінімум на 5 категорій:

- Стать
- Вік
- Вид насильства
- Відносини між кривдником та постраждалою особою
- Географічне розташування.²⁴

Деагрегація даних також може здійснюватися за «будь-якими іншими факторами, що вважаються релевантними, наприклад інвалідність», статус мігранта, біженця, ВПО або те, чи насильство відбулося минулого року, чи в інший відповідний період, включаючи впродовж життя.²⁵

Потрібно збирати дані від усіх установ та організацій, які надають допомогу постраждалим, а саме від поліції, органів юстиції, закладів охорони здоров'я, безоплатної правничої допомоги, органів місцевого самоврядування, соціальної та іншої підтримки, а також міграційних органів та надання притулку. Цілий ряд установ надає такі послуги, «включаючи державні (і приватні) служби охорони здоров'я, служби соціального забезпечення, правоохоронні органи, неурядові організації (НУО), судові органи та органи прокуратури».²⁶

Що стосується часових рамок адміністративних даних, які мають бути включені до звіту, в анкеті міститься прохання, щоб такі дані охоплювали «два повних календарних роки до моменту отримання анкети».

У Стамбульській конвенції вимагається збирати та використовувати дані відповідно до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою

персональних даних (ETS № 108).²⁷ Відповіді на запитання щодо бюджетних асигнувань та фінансових даних необхідно наводити в євро.²⁸

До війни збір даних в Україні був непростим завданням. З того часу установи могли припинити збирати дані. Таким чином надана GREVIO інформація не буде найсвіжішою. Крім того, до війни пандемія Covid-19 мала значний вплив на імплементацію Стамбульської конвенції та збір даних. Поточний збір даних може не відображати реальний стан речей як на окупованих, так і на деокупованих територіях. Постраждалі можуть не повідомляти про насильство через відсутність довіри до органів влади, а також через постійні проблеми, пов'язані із соціальною стигматизацією. Практика збору даних має фундаментальне значення для процесу складання звітності GREVIO та буде розглянута детально.

На додаток до адміністративних даних, стаття 11(2) Конвенції вимагає від Держав-учасниць «докладати зусиль для проведення опитувань населення на регулярній основі для оцінки поширення й тенденцій усіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції». У ній також вимагається від Держав-учасниць «підтримувати дослідження стосовно всіх форм насильства, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції, для вивчення його основних причин і наслідків, кількості випадків і рівня винесених вироків, а також ефективності заходів, ужитих для виконання цієї Конвенції».²⁹ Найновіші опитування та дослідження також необхідно подавати GREVIO.

5. Державний звіт

До GREVIO слід подавати звіти, відповіді на анкети та додаткову інформацію англійською або французькою мовою — офіційними мовами Ради Європи. Поданий державою звіт повинен складатися приблизно із 60 (шістдесят) сторінок.³⁰ Він повинен бути структурований у порядку відповідно до анкети або Стамбульської конвенції. Можна долучати додатки з даними або посиланнями на різні документи, законодавчі акти, статистику, дослідження, прецедентне право та іншу інформацію. Важливо надати якомога більше інформації у звіті, не перевищуючи його встановлений розмір. Усі додатки також повинні бути перекладені однією з офіційних мов Ради Європи.

Державний звіт повинен бути точним та вказувати на ті сфери, в яких може бути відсутнє дотримання законодавства. Приховування сфер, у яких держава може не відповідати вимогам, перешкоджає загальній меті процесу моніторингу, яка полягає у наданні державі допомоги з часом досягти більшого рівня відповідності. Жодна Держава-учасниця не виконує усі вимоги Стамбульської конвенції. Виявлення сфер, які потребують вдосконалення, може сприяти підтримці з боку партнерів розвитку для досягнення цих цілей.

Нинішня ситуація збройного конфлікту в Україні передбачає значне збільшення кількості випадків насильства стосовно жінок та домашнього насильства, в тому числі зґвалтування та інших форм насильства стосовно жінок, пов'язаних із збройною агресією. Кількість ідентифікованих випадків сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією, вчинених російськими військовими, поступово збільшується. Проте фактична кількість злочинів, скоєних російськими військовими, невідома. Подібно до цього також повідомляється про випадки вчинення сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією українськими військовими. У цьому контексті відсутність систематичного збору даних у поєднанні з ймовірним заниженням кількості випадків насильства за ознакою статі, вчинених військовими через можливі репресії або стигматизацію, що пов'язані з оскарженням концепції українських військових як «героїв», створюють унікальні проблеми для моніторингу та звітування щодо виконання конвенції.

5.1 Діалог з державою

Зміст державного звіту формує основу процедури оцінювання. GREVIO призначає двох доповідачів для оцінювання звіту Держави-учасниці та будь-якої іншої інформації, а також для підготовки звіту з її результатами та висновками. У разі необхідності звіт повинен містити «поради та пропозиції щодо того, яким чином Держава-учасниця може розв'язати будь-які виявлені проблеми».³¹

Важливою характеристикою процедури оцінювання є те, що GREVIO підтримує діалог з державними органами на кожному етапі процесу, у тому числі при підготовці свого звіту та рекомендацій. За задумом розробників: «Саме завдяки такому діалогу належно виконуватимуться положення Конвенції».³²

6. Джерела інформації для розгляду GREVIO

Подання державного звіту ініціює застосування GREVIO власного підходу до збору інформації. Інформаційні прогалини зустрічаються часто, і GREVIO працює над доповненням змісту державного звіту. З метою «максимально ефективного використання будь-якого існуючого джерела інформації» та для уникнення зайвого дублювання, GREVIO може розглянути низку джерел інформації.³³ Відповідно до Правил процедури GREVIO інформацію можна отримати від:

- ГО
- Національних інституцій з прав людини (НІПЛ)
- Інших регіональних і міжнародних інструментів та органів
- Національних даних, зібраних відповідно до статті 11 Стамбульської конвенції
- Комісара Ради Європи з прав людини
- Парламентської асамблеї
- Інших спеціалізованих органів РЄ, включаючи процедури розгляду скарг
- Відвідування країн за підтримки незалежних національних експертів та фахівців
- Інших «відповідних» джерел.³⁴

6.1 Інформація, яку повинні подати громадські організації

GREVIO окремо пропонує ГО, «зокрема жіночим організаціям, національним коаліціям організацій та національним підрозділам міжнародних неурядових організацій», які здійснюють діяльність у проблемних сферах Стамбульської конвенції, в тому числі ГО, що надають послуги жінкам, які постраждали від насильства, надати інформацію.³⁵

Розділення процесу збору інформації від ГО має на меті забезпечити можливість для ГО вільно надавати незалежну інформацію та захистити їх від будь-яких негазивних наслідків, які можуть виникнути внаслідок подання звіту до GREVIO.

Надана ГО інформація повинна стосуватися анкети, додаткових запитів про надання інформації та «будь-якого іншого відповідного питання у контексті процедури оцінювання».³⁶ ГО можуть подавати окремі або колективні «альтернативні звіти». Їхня структура може відповідати анкеті або Конвенції, або зосереджуватися на конкретних аспектах Конвенції залежно від спеціалізації ГО. GREVIO вважає надану ГО інформацію конфіденційною, якщо організація не вимагає іншого.³⁷ Якщо організація вимагає оприлюднення подання на вебсайті GREVIO, GREVIO оцінює запит та приймає рішення щодо оприлюднення. ГО можуть оприлюднювати будь-які подання до GREVIO на своїх вебсайтах або інших платформах. З метою захисту конфіденційності з ГО проводяться консультації щодо того, чи можна цитувати їхні звіти у звіті GREVIO, і чи можна вказувати їхні назви у додатку з переліком організацій-учасниць.

В Україні існує багато ГО, які займаються захистом прав та інтересів жінок. До найвідоміших у цій галузі відносяться такі: «Ла Страда - Україна» (Київ), Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем» (Львів), «Жіночі перспективи» (Львів), «Віра, Надія, Любов» (Одеса), «Чайка» (Рівне), «Український Жіночий Фонд» (Київ), «Українська фундація громадського здоров'я» (Київ) та «Ромський жіночий фонд «Чіріклі». ГО «Гендер Зед», Асоціація ЛГБТ «Ліга» та «Інсайт» займаються правами ЛГБТ. ГО «Безбар'єрність» та «Боротьба за права» працюють з людьми з інвалідністю. Всі зусилля спрямовані на забезпечення того, щоб ГО, які працюють з різними категоріями жінок, включаючи тих, які зазнають множинних форм дискримінації, наприклад етнічні меншини та жінки-мігрантки та біженки, брали участь у консультативному процесі GREVIO.

6.2 Інформація, яку повинні подати національні інституції з прав людини

GREVIO також пропонує таким НІПЛ, як Омбудсмен та Комісії з прав людини, подати інформацію в рамках процесу оцінювання.³⁸ Предметний обсяг інформації є таким самим, як для ГО³⁹ (див. вище). Подібно до ГО, GREVIO вважає надану НІПЛ інформацію конфіденційною, якщо установа не вимагає іншого.⁴⁰ НІПЛ можуть оприлюднювати будь-які подання до GREVIO на своїх вебсайтах або інших платформах.

У 2019 році Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (Омбудсмен) повторно отримав статус А.⁴¹

6.3 Регіональні та міжнародні органи

Окрім інформації, наданої суб'єктами національного рівня, GREVIO також може розглядати інформацію, розміщену регіональними та міжнародними органами, відповідно до стандартів, викладених у Стамбульській конвенції. Це включає, поміж інших, такі джерела інформації як:

- Консультативна місія Європейського Союзу в Україні (КМЕС);
- партнерські агентства Організації Об'єднаних Націй (ООН), у тому числі ООН Жінки та Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA);
- заключні зауваження, видані такими договірними органами ООН, як Комітет з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), Комітет з прав людини, Комітет з прав дитини, Комітет ООН з прав осіб з інвалідністю тощо;
- повідомлення та звіти спеціальних мандатаріїв ООН, включаючи Спеціального доповідача ООН з питань насильства щодо жінок, його причин та наслідків;
- Робоча група ООН з питань дискримінації щодо жінок у законодавстві та на практиці;
- інші члени Платформи незалежних експертних механізмів по боротьбі з дискримінацією і насильством щодо жінок (EDVAW);
- звіти Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ);
- звіти міжнародних та регіональних ГО, в тому числі:
 - Європейського інституту із гендерної рівності (ЄІГР);
 - Жінки проти насильства в Європі (WAVE);
 - Агентства Європейського Союзу з основних прав (FRA);
 - Міжнародної асоціації лесбійок, геїв, бісексуалів, трансгендерів та інтерсексуалів (ILGA);
 - Європейської мережі боротьби з каліцтвом жіночих геніталій;
 - Європейського жіночого лобі;
 - Європейського форуму з проблем інвалідності.

У контексті України сюди можуть входити звіти Незалежної міжнародної слідчої комісії щодо України, Міжнародного кримінального суду щодо ситуації в Україні, Спільної слідчої групи Євроюсту та Міжнародного центру з переслідування за злочин агресії проти України, серед іншого.

6.4 Додаткові джерела інформації

GREVIO також може розглядати інформацію, надану Комісаром Ради Європи з прав людини, Парламентською асамблеєю, «відповідними спеціалізованими органами Ради Європи, а також такими, що були створені на підставі міжнародних інструментів», включаючи «будь-які скарги, подані ним, та результати їхнього розгляду».⁴²

У контексті України до спеціалізованих органів може входити Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, серед іншого.

Відвідування GREVIO країн є ще одним «допоміжним» джерелом інформації.⁴³ На практиці візит делегації GREVIO до Держави-учасниці, щодо якої проводиться моніторинг, є стандартним елементом процесу базової оцінки.⁴⁴ Така практика продовжуватиметься у наступних циклах тематичного моніторингу. (Щодо візитів до країн див. нижче).

GREVIO може використовувати «інші відповідні засоби» для отримання інформації при проведенні оцінки Держави-учасниці. Хоча формулювання правил залишається відкритим, у ньому чітко передбачена організація зустрічей із суб'єктами, які працюють у сфері запобігання та протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству, а також залучення консультантів. Зібрана за таким правилом інформація «є конфіденційною, якщо не прийнято інше рішення».⁴⁵

6.5 Захист осіб або організацій при взаємодії з GREVIO

Виконуючи свої функції з оцінки чи розслідування, GREVIO зобов'язується запобігати будь-якому упередженому ставленню щодо осіб або організацій, з якими взаємодіє. Будь-які дії або спроби державних органів запобігти або накласти санкції на таку комунікацію вважаються порушенням Конвенції. GREVIO може просити Державу-учасницю провести розслідування «будь-яких ознак спроби, дії або бездіяльності», що стосуються перешкоджання або накладення санкцій на комунікацію.⁴⁶

7. Візити GREVIO

Як зазначено вище, стаття 68(9) Стамбульської конвенції передбачає можливість відвідування GREVIO країн. Такі візити стали усталеною практикою GREVIO в рамках її роботи з оцінювання. Зазвичай візити тривають від чотирьох до восьми днів для циклу базового оцінювання. Делегація складається з двох доповідачів GREVIO та одного або двох членів Секретаріату у супроводі перекладачів, якщо це необхідно. За потреби в рамках такого візиту можна також розраховувати на допомогу незалежних міжнародних експертів та/або фахівців у конкретних галузях.⁴⁷

Візит організується у співробітництві з контактною особою, призначеною Державою-учасницею. Після погодження дат візитів та зустрічей з органами влади секретаріат GREVIO та контактна особа спільно працюють над встановленням переліку органів влади та установ, з якими потрібно призначити зустрічі.

GREVIO також проводить зустрічі з ГО. Делегація GREVIO організує зустрічі з ними окремо від органів влади.

Такий візит розпочинається з офіційного відкриття за участі основних державних зацікавлених сторін, що займаються запобіганням та протидією з насильством стосовно жінок. Метою такої зустрічі є стимулювання скоординованого підходу до виконання Стамбульської конвенції та спільне обговорення питань, що стосуються законодавчої, політичної та інституційної бази для протидії насильству стосовно жінок.

Згодом проводяться більш поглиблені обговорення щодо виконання конкретних положень Конвенції з такими відповідними зацікавленими сторонами, як представники координаційного органу, статистичні органи, урядовці, які представляють відповідні міністерства, та відповідні фахівці (соціальні працівники, медичний персонал, співробітники поліції, прокурори, судді тощо).⁴⁸

Зазвичай GREVIO відвідує ті місця, що становлять інтерес: спеціалізовані служби для жінок, які постраждали від насильства, поліцейські відділки, лікарні, служби судових експертиз або центри для шукачів притулку та біженців, щоб отримати інформацію про те, як все працює на практиці. Група також часто відвідує міста або регіони за межами столиці, зокрема у федеративних/децентралізованих державах, щоб отримати інформацію про виконання Конвенції на місцевому рівні. У цьому контексті вона зустрічається з низкою органів влади та неурядовими суб'єктами.

Поза зустрічами з органами влади GREVIO також намагається зустрітися з профспілками, радами з питань преси та міжнародними організаціями поряд з іншими відповідними зацікавленими сторонами. Вона також може консулюватися з парламентаріями.

Зібрана під час візиту інформація залишається конфіденційною, «якщо не прийнято іншого рішення».⁴⁹ В кінці візиту GREVIO проводить заключну зустріч з ключовими зацікавленими сторонами, на якій презентує свої попередні враження та висновки.

Регіональні моніторингові та звітні органи застосували різні підходи до візитів до України після початку війни. Деякі відклали заплановані візити, тоді як інші планують здійснити їх навіть незважаючи на небезпечні умови. Наразі, на момент написання цих Керівних принципів, GREVIO стежить за безпечною ситуацією в Україні та все ще повинна визначити, чи може відбутися візит згідно з графіком, чи його відкладуть. Якщо візит призначається згідно з планом, ключовим питанням повинне бути забезпечення безпеки делегації та її партнерів.

8. Звіт GREVIO про оцінку та результати

Проект звіту, підготовлений доповідачами GREVIO, оцінюється, обговорюється та затверджується GREVIO на пленарному засіданні. Потім він надсилається відповідній Державі-учасниці для надання коментарів фактичного характеру протягом встановленого GREVIO терміну (зазвичай протягом 2 (двох) місяців).

В рамках підготовки коментарів від Держави-учасниці контактна особа та/або національний координаційний орган повинні розповсюдити звіт GREVIO між різними органами та установами на національному та регіональному рівнях, які відповідали на запитання анкети, та зібрати їхні коментарі фактичного характеру щодо пов'язаного змісту. Контактна особа повинна узагальнити коментарі і направити GREVIO.

GREVIO розглядає коментарі Держави-учасниці щодо звіту та видає остаточний звіт. На етапі подання зауважень, як звіт GREVIO та коментарі Держави-учасниці вважаються конфіденційними.⁵⁰

Після остаточного прийняття звіту GREVIO його знову направляють органам влади із встановленням терміну для надання коментарів щодо нього.⁵¹ Заключний звіт GREVIO разом з кінцевими коментарями від Держави-учасниці оприлюднюється на [вебсторінці](#) Стамбульської конвенції та направляється Комітету Сторін.

GREVIO пропонує органам влади широко розповсюджувати звіт про оцінку серед усіх відповідних суб'єктів та перекладати його державною мовою(-ми).

8.1 Рекомендації від Комітету Сторін (КС)

На основі висновків остаточного звіту GREVIO Комітет Сторін — друга опора механізму моніторингу Стамбульської конвенції — ухвалює рекомендації щодо вжиття заходів, необхідних для виконання висновків GREVIO, та «за потреби встановлює дату для подання інформації про їхнє виконання».⁵² Рекомендації Комітету Сторін здебільшого ґрунтуються на висновках GREVIO. Від Держав-учасниць вимагається доповісти Комітету Сторін про виконання Рекомендації РЄ через три роки після її оприлюднення. Тоді Комітет Сторін ухвалює Висновки про імплементацію Конвенції Державою-учасницею.

8.2 Участь національних парламентів

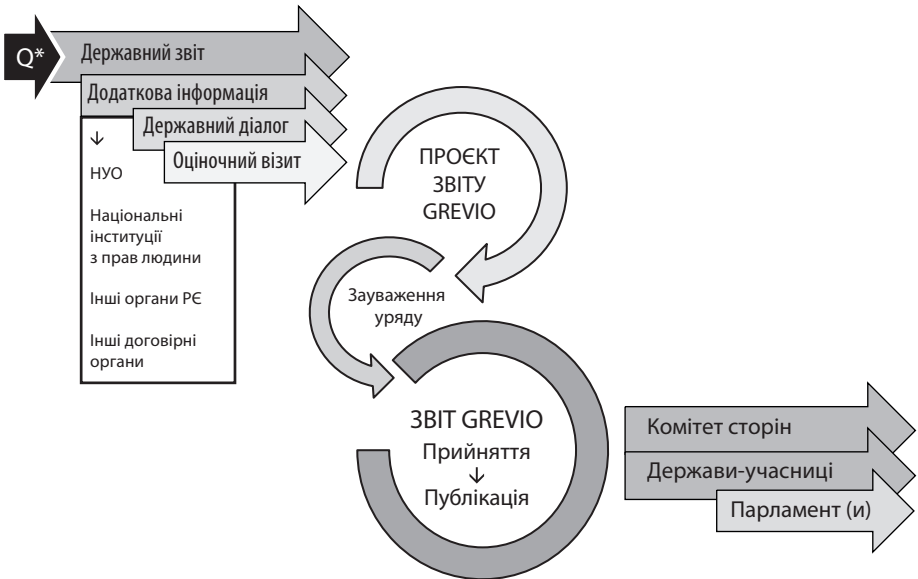
Стамбульська конвенція вимагає від Держав-учасниць направити звіти GREVIO їхнім національним парламентам.⁵³ GREVIO вживатиме «належних заходів для забезпечення подання звітів до парламенту» відповідно до вимог Конвенції.⁵⁴ Група також може запитувати інформацію про результати будь-яких парламентських обговорень щодо звіту. GREVIO «може вживати будь-яких належних заходів» для забезпечення запрошення парламентів до участі у моніторингу за імплементації Конвенції.⁵⁵

Після подання заключного звіту «GREVIO може запропонувати парламентам в рамках своїх повноважень та через відповідні канали вжити заходів у зв'язку з її звітом та висновками».⁵⁶ Група також може привернути увагу Комітету Сторін до необхідності парламентської участі з метою імплементації Конвенції.

Додаток I

Робочий процес

СТАМБУЛЬСЬКА КОНВЕНЦІЯ Перша (базова) процедура оцінювання GREVIO

* [Анкета стосовно законодавчих та інших заходів реалізації положень Стамбульської конвенції](#), GREVIO/Inf(2016)1; стаття 68(4) Стамбульської конвенції.

Додаток II

Рекомендації щодо розповсюдження анкети між національними, регіональними та місцевими органами влади в Україні

Розділи в анкеті	Назва відповідального органу	Відповідні зауваження
II. Комплексна політика та збір даних		
A	<ul style="list-style-type: none">Міністерство соціальної політики УкраїниОбласні та Київська міська держадміністраціїОргани місцевого самоврядування	Підпитання 5 та 6 у розділі A можна адресувати обласним адміністраціям, Київській міській державній адміністрації та органам місцевого самоврядування
B	<ul style="list-style-type: none">Міністерство соціальної політики УкраїниМіністерство фінансів УкраїниОбласні та Київська міська держадміністраціїОргани місцевого самоврядування	
C	<ul style="list-style-type: none">Міністерство соціальної політики УкраїниОбласні та Київська міська держадміністраціїОргани місцевого самоврядування	Запитання можна поставити усім уповноваженим суб'єктам (більш повний перелік наведений у розділі II(E))
D	<ul style="list-style-type: none">Міністерство соціальної політики УкраїниНаціональна соціальна сервісна служба України	
E	<ul style="list-style-type: none">Міністерство соціальної політики УкраїниНаціональна соціальна сервісна служба УкраїниМіністерство внутрішніх справНаціональна поліція УкраїниМіністерство охорони здоров'яМіністерство освіти і науки УкраїниМіністерство оборони УкраїниМіністерство у справах ветеранів УкраїниМіністерство культури та інформаційної політики УкраїниДержавна міграційна служба України	Важливо уточнити у кожного органу влади, які дані збираються та яким чином їх розповсюджують (якщо це відбувається) Центри допомоги врятованим — це державні установи, створені урядом України у співробітництві з UNFPA, де люди, які покинули зону активних бойових дій та/або тимчасово окуповані території, можуть отримати комплексну соціальну та психологічну підтримку в одному місці

	<ul style="list-style-type: none"> • Координаційний центр з надання правничої допомоги • Державна судова адміністрація • Офіс Генерального прокурора • Державна установа «Центр пробації» • Державна пенітенціарна служба України • Уповноважений Верховної Ради України з прав людини • Урядовий уповноважений з питань гендерної політики • Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей «1547» • Центри допомоги врятованим 	
F	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України 	Запитання можна поставити усім уповноваженим суб'єктам (більш повний перелік наведений у розділі II(E))
G	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України 	Запитання можна поставити міжнародним організаціям та організаціям громадянського суспільства, діяльність яких пов'язана з положеннями Стамбульської конвенції
III. Запобігання		
A	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Обласні та Київська міська держадміністрації • Органи місцевого самоврядування 	Запитання можна поставити усім уповноваженим суб'єктам (більш повний перелік наведений у розділі II(E)) та організаціям громадянського суспільства, діяльність яких пов'язана з положеннями Стамбульської конвенції
B, C, D	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Національна соціальна сервісна служба України • Міністерство внутрішніх справ, включаючи вищі навчальні заклади системи внутрішніх справ України (наприклад, Донецький державний університет внутрішніх справ, Одеський державний університет внутрішніх справ тощо) • Національна поліція України • Міністерство охорони здоров'я України • Міністерство освіти і науки України • Координаційний центр з надання правничої допомоги 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Національна школа суддів України • Тренінговий центр прокурорів України 	
E	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Обласні та Київська міська держадміністрації • Органи місцевого самоврядування 	
F	<ul style="list-style-type: none"> • Державна установа «Центр пробації» • Державна пенітенціарна служба України 	наразі в Україні відсутні програми роботи із сексуальними злочинцями, проте може бути доступною інформація про пробаційні програми та програми для осіб в пенітенціарних установах
G-H	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Міністерство культури та інформаційної політики України • Державний комітет телебачення і радіомовлення України 	
I-J	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України 	Запитання можна поставити усім уповноваженим суб'єктам (більш повний перелік наведений у розділі II(E))
IV. Захист і підтримка		
A	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України 	Запитання можна поставити усім уповноваженим суб'єктам (більш повний перелік наведений у розділі II(E))
B	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Національна соціальна сервісна служба України • Міністерство охорони здоров'я України 	
C	<ul style="list-style-type: none"> • Координаційний центр з надання правової допомоги 	Запитання можна поставити організаціям громадянського суспільства, які займаються захистом прав жінок, найактивнішою з яких є Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем»
D	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Національна соціальна сервісна служба України • Центри допомоги врятованим 	
E	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей «1547» • Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації (ГО «Ла Страда - Україна») 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Національна гаряча лінія для дітей та молоді (ГО «Ла Страда - Україна») 	
F-G	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Національна соціальна сервісна служба України 	
V. Матеріальне право		
A-B	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики • Національна соціальна сервісна служба України • Міністерство внутрішніх справ • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора • Державна судова адміністрація 	
C	<ul style="list-style-type: none"> • Державна судова адміністрація • Національна школа суддів України • Координаційний центр з надання правничої допомоги 	
D	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Обласні та Київська міська держадміністрації • Органи місцевого самоврядування 	
E-K	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора 	
L	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора • Державна установа «Центр пробації» • Державна пенітенціарна служба України 	
M	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора 	
N	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики України • Координаційний центр з надання правничої допомоги 	
O	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора • Державна судова адміністрація 	
P	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики • Національна соціальна сервісна служба України • Міністерство внутрішніх справ • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора • Державна судова адміністрація 	

VI. Розслідування, кримінальне переслідування, процесуальне право та захисні заходи		
A-B	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора 	
C	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Державна судова адміністрація 	
D	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора • Державна судова адміністрація 	
E	<ul style="list-style-type: none"> • Державна судова адміністрація 	
F-G	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора 	
H	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики 	
I	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора • Державна судова адміністрація • Координаційний центр з надання правничої допомоги • Державна установа «Центр пробації» • Державна пенітенціарна служба України 	
J	<ul style="list-style-type: none"> • Координаційний центр з надання правничої допомоги 	
K	<ul style="list-style-type: none"> • Національна поліція України • Офіс Генерального прокурора 	
VII. Міграція та притулок		
A	<ul style="list-style-type: none"> • Державна міграційна служба України 	
B-E	<ul style="list-style-type: none"> • Міністерство соціальної політики 	

Додаток III

Контрольний список щодо збору даних⁵⁷

Статтею 11 Стамбульської конвенції вимагається від Сторін збирати адміністративні дані, проводити дослідження та збирати дані опитувань. Наступний контрольний список може допомогти з виконанням таких вимог.

- Дані збирають всі державні установи, які надають допомогу постраждалим та запобігають насильству?
 - Правоохоронні органи (поліція, органи прокуратури, суди, та пенітенціарні установи)
 - Медичні служби (наприклад, лікарі, аварійні та екстрені служби, лікарні)
 - Соціальні служби, служби соціального забезпечення та спеціалізовані служби допомоги постраждалим (державні організації та ГО)

- Дані збираються за допомогою опитувань?
 - Чи були вивчені можливості інтегрувати питання щодо насильства стосовно жінок у більшій опитування, такі як опитування щодо злочинності або охорони здоров'я?

- Дані збираються із використанням однакових категорій?
 - Визначення форм насильства (правові категорії, зазначені у Конвенції)
 - Одиниці вимірювання включають постраждалих, події та кривдників (усі ці категорії, а не лише одна)
 - Обов'язкова розбивка даних за статтю, віком, видом насильства, відносинами між постраждалою особою та кривдником, географічним розташуванням

- Дані збираються на регулярній основі?
 - Адміністративні дані
 - Дані опитувань

- Чи є якісь фінансовані програми досліджень першопричин та наслідків насильства стосовно жінок?
 - Чи допомагають вони формуванню «рівня винесених вироків»?

- Чи доступні дані та аналізи для громадськості?
 - В стислому вигляді (включаючи показники)
 - В базах даних

- Чи є офіційний орган (або офіційні органи), відповідальний(-ні) за координацію збір, аналіз та розповсюдження даних?

Посилання

1. Пояснювальна доповідь до Стамбульської конвенції ([Пояснювальна доповідь](#)), п. 337.
2. Стаття 2(3) Стамбульської конвенції.
3. У Законі України [«Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами»](#) від 20 червня 2022 року вказано, що «внаслідок широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації виконання Україною зобов'язань, передбачених Конвенцією, на тимчасово окупованих територіях, в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі не гарантується до повного відновлення конституційного ладу України на цих територіях».
4. [«Чірклі», Становище ромів-переселенців у воєнний час: Дослідження.](#)
5. [Пояснювальна доповідь](#), п. 350.
6. Правило 28(1) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018; див. також [Етапи першої \(базової\) процедури оцінювання Стамбульської конвенції](#), IC-Inf-2016-1-rev.
7. [Анкета стосовно законодавчих та інших заходів реалізації положень Стамбульської конвенції](#), GREVIO/Inf(2016)1; стаття 68(4) Стамбульської конвенції.
8. GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
9. Стаття 68(3) Стамбульської конвенції.
10. Див. статтю 68(3), (4), (7) Стамбульської конвенції; Правило 33(2) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
11. GREVIO/Inf(2022)31.
12. У статтях 75(1) та 76(1) Стамбульської конвенції передбачається приєднання «держави, яка не є членом Ради Європи».
13. РЄ, [Європейський Союз передав на зберігання документ про схвалення Стамбульської конвенції](#), 28 червня 2023 року.

14. Стаття 68(4) Стамбульської конвенції. Бюро від імені GREVIO також може направляти запити про надання додаткової інформації. Правило 34(4) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
15. Правило 34(2) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
16. Правило 34(3), (5) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
17. Комітет Сторін складається з представників Держав-учасниць конвенції.
18. Правило 64, 65 [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
19. Правило 63 [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
20. Термін «жінки», який використовується в Стамбульській конвенції, охоплює дівчат молодше 18 років. Стаття 3(f) Стамбульської конвенції.
21. Правило 55 [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
22. РЄ, Забезпечення збору даних та дослідження насильства стосовно жінок та домашнього насильства: стаття 11 Стамбульської конвенції, 2016.
23. РЄ, Забезпечення збору даних та дослідження насильства стосовно жінок та домашнього насильства: стаття 11 Стамбульської конвенції, 2016.
24. [Анкета стосовно законодавчих та інших заходів реалізації положень Стамбульської конвенції](#), GREVIO/Inf(2016)1, виводка 1.
25. [Анкета стосовно законодавчих та інших заходів реалізації положень Стамбульської конвенції](#), GREVIO/Inf(2016)1, виводка 1; див. також РЄ, Забезпечення збору даних та дослідження насильства стосовно жінок та домашнього насильства: стаття 11 Стамбульської конвенції, 2016.
26. Див. РЄ, Забезпечення збору даних та дослідження насильства стосовно жінок та домашнього насильства: стаття 11 Стамбульської конвенції, 2016.
27. Стаття 65 Стамбульської конвенції.
28. [Анкета стосовно законодавчих та інших заходів реалізації положень Стамбульської конвенції](#), GREVIO/Inf(2016)1, виводка 1.
29. Див. РЄ, Забезпечення збору даних та дослідження насильства стосовно жінок та домашнього насильства: стаття 11 Стамбульської конвенції, 2016.
30. Правило 41 [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
31. Правило 43(1) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
32. [Пояснювальна доповідь](#), п. 356.
33. [Пояснювальна доповідь](#), п. 354.

34. Стаття 68 Стамбульської конвенції; Правило 35-40 [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
35. Правило 35(1) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018; стаття 68(5) Стамбульської конвенції.
36. Правило 35(1) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
37. Правило 35(2) [Правил процедури GREVIO](#), GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
38. Стаття 68(5) Стамбульської конвенції.
39. Правило 35(1) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
40. Правило 35(2) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
41. УВКПЛ ООН, GANHRI, [Акредитація статусу від 26 квітня 2023 року](#).
42. Правило 38 Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
43. Стаття 68(9) Стамбульської конвенції; Правило 39 Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018; [Пояснювальна доповідь](#), п. 355.
44. Правило 39(1) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
45. Правило 40 Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
46. Правило 62 Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
47. Фахівцем не може бути громадянин відповідної Держави-учасниці. Правило 39(5), (7) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
48. Етапи першої (базової) процедури оцінювання Стамбульської конвенції, IC-Inf-2016-1-rev.
49. Правило 39(10) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
50. Правило 43(2)-(4) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
51. Правило 44 Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
52. Стаття 68(12) Стамбульської конвенції; [Пояснювальна доповідь](#), п. 357.
53. Стаття 70(2) Стамбульської конвенції.
54. Правило 59(1) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
55. Правило 58(1) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
56. Правило 57(1) Правил процедури GREVIO, GREVIO/Inf(2015)RoP-amdt 3, 2018.
57. Взятий з PE, Забезпечення збору даних та дослідження насильства стосовно жінок та домашнього насильства: стаття 11 [Стамбульської конвенції](#), 2016.

Керівні принципи підготовки звітів для базового оцінювання Групи експертів Ради Європи з боротьби з насильством стосовно жінок і домашнім насильством (GREVIO) містять інформацію для держав-учасниць Стамбульської конвенції Ради Європи. Ці Керівні принципи є важливими для підготовки до моніторингу виконання конвенції. Публікація зосереджена на процесі оцінювання GREVIO особливо в контексті України. З огляду на поточний конфлікт в Україні вона охоплює всю процедуру оцінювання – від початку цього процесу і до підготовки фінального звіту GREVIO та надання рекомендацій Комітету сторін.

UKR

www.coe.int

Рада Європи є провідною організацією із захисту прав людини на континенті. Вона нараховує 46 держав-членів, включно з усіма державами-членами Європейського Союзу. Усі держави-члени Ради Європи приєдналися до Європейської конвенції з прав людини – договору, спрямованому на захист прав людини, демократії та верховенства права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за виконанням Конвенції у державах-членах.

#istanbulconventionsaveslives

#CoeCOVAW

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE